

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 229. JERSEY CITY and NEW YORK.

SATURDAY, DECEMBER 2, 1995.

CENTS 75 ЦЕНТІВ

ДЖЕРСІ СІТІ / НЬО ЙОРК

СЮБОТА, 2-го ГРУДНЯ 1995 р.

Ч. 229. РІК СІІ.

Б. Кожин критикує

Міжпарламентарну асамблею СНД

Київ (УНІАР). — Тут 5-го грудня Верховна Рада першим розглядатиме питання про ратифікацію угоди про приєднання ВР України до угоди про Міжпарламентарну асамблею (МПА) СНД.

З цього приводу поділилися своїми думками член Комісії з питань оборони і державної безпеки, член фракції Народного Руху України, віце-амірал Борис Кожин.

Кореспондент: Якою є ваша думка щодо приєднання України до Міжпарламентарної асамблеї?

Кожин: Був другий місяць верто проіснує, а тут про приєднання до Міжпарламентарної асамблеї. Приєднанням заспокоївши нашими гаслами типу: «Повернутися обличчям до братів!» антидержавні сили впадають до замочувачів та перекручування важливих фактів порушення законних процедур і регламенту, навіть до прямих провокаційних дій,

(Закінчення на стор. 3)

Кандидат до Верховної Ради перестарався

Київ (Р.Р.). — У вівторок, 28-го листопада, газета «Київська Ведомості» повідомила, що мешканці Печерського району Києва кілька днів тому отримали спеціальний випуск газети Соціалістичного Профспілку «Воля». Усі вісім сторінок газети присвячені передвиборчій програмі одного із кандидатів у депутати Верховної Ради. Вміщено також і фотографії людей, які закликають виборців, голосувати саме за цього кандидата.

Отримавши безплатний

Посланець Верховної Ради відвідує Москву

Київ (Р.Р.). — Згідно з повідомленням «Соціум», Верховна Рада приблизно раз на місяць посилає до Москви гонимі як саксонським. Мета цих поїздок — закупити в Москві за рахунок Верховної Ради усі новинки в галузі економіки, політики і права,

випущені московськими виданнями.

В роки СРСР усі бібліотеки України отримували кожну нову книгу, яка друкувалася в різних видавництвах. Тепер ця система не існує і деякі депутати докладають зусиль, щоб її відновити.

НТШ у Львові вшанувало В. Кубійовича

Львів (О. Романів). — У суботу, тут відбулися Загальні збори НТШ, в яких взяло участь 300 науковців, переважно членів, в тому числі 60 діячів членів НТШ. Збори пройшли у двох фазах. Перше засідання мало характер наукової сесії, яка була присвячена пам'яті проф. Володимира Кубійовича в зв'язку з 85-ми роковинами з дня народження та в 10-ту річницю смерті вченого.

Грунтовно та обширно доповідь «Володимир Кубійович: життя, видання наші та наші» вголосив проф. географі Олександр Шаблій. Доповідач висвітлює погляди, догмати і концепції та наукові здобутки вченого як підставу для обґрунтування соборності українських земель, включно з обширними західними українськими територіями. Значну увагу доповідь присвятив діяльності В. Кубійовича в розвитку українського фактора в Галичині у складний період німецької окупації. Після війни проф. В. Кубійович зробив вирішальний внесок у відновлення Наукового Товариства ім. Шевченка, майже 40 років, до останнього

С. п. В. Кубійович

підходу, він працював над створенням Енциклопедії Українознавства, признаючи їх для українського, так і для англійського читача. Доповідач була зроблена з глибоким знанням теми, оскільки проф. Шаблій завершує підготовку книги про В. Кубійовича, яка вийде у Львові під егідою Європейського НТШ. Також він є редактором і відповідником двотомника географічних праць В. Кубійовича. Дві інші доповіді були присвячені старішим історичній науці в Україні (Ярослав Дашкевич) та перспективі комп'ютерної інформатики в Україні. Проф. М. Солтис,

Верховний Суд України може стати конституційним

Київ (Р.Р.). — У вівторок, 21-го листопада, на сесії Верховної Ради Комісія з питань правової політики доручено вивчити можливість покладення на Верховний Суд України обов'язків Конституційного суду на період дії конституційного договору між законодавчою і виконавчою владами.

З такою пропозицією виступив член депутатської групи «Реформы» юрист Юрій Кармаєв. Перший заступник голови Верховного Суду України Володимир Стефанюк підтримав цю пропозицію. Він вважає, що Верховна Рада повинна ухвалити два законопроекти: про судовий устрій та про конституційне судочництво, запропоновані йому на розгляд пленумом Верховного Суду ще 26-го жовтня.

У названих законопроєктах пропонується судову гілку влади очолювати Верховному Судові України, який складатиметься із конституційного сенату, колегій з адміністративних, кримінальних, цивільних, господарських справ і судової військової колегії.

На думку В. Стефанюка, конституційний сенат Верховного Суду може розглядати питання відповідальності конституційних законодавчих актів, які ухвалює парламент, а судової військової суду.

Будівельники створили свою спілку

Київ (Р.Р.). — Тут у вівторок, 28-го листопада, відбувся з'їзд будівельників України, на якому було призначено голову Верховної Ради України Олександра Мороз і прем'єр-міністра України Євгена Марчука.

Голова державного комітету в справах містобудування і архітектури Володимир Гусаків у своєму виступі підформував, що 66 відсотків підприємств організації будівельної індустрії мають недержавну форму власності, а 42 відсотків будівельних робіт виконуються підприємствами державної власності. За дев'ять місяців 1995 року капіталовкладення у будівництво зменшилося на 30 відсотків, порівняно з таким же періодом

минулого року. Із 274 об'єктів у 1995 році введено в дію 10. Загальна площа побудованого в цьому році будівель становить 3,9 мільйонів квадратних метрів, що становить лише 37 відсотків від запланованих обсягів.

Згідно з інформацією голови парламентарної Комісії з питань базових галузей і соціального розвитку регіонів Валерія Черпа, за останні роки число працюючих у галузі зменшилося на 600,000 осіб, тому він закликав не зменшувати фінансування будівельної галузі, як це передбачено у проєкті Державного бюджету на 1996 рік.

Президент України Леонід Кучма у зверненні до учасників з'їзду наголосив на необхідності збереження науково-технічного потенціалу, кадрів будівельної галузі та неприпустимості втрат її керівництва. Президент закликав, що виконавча влада робитиме все можливе для підтримки будівельної галузі.

Голова Верховної Ради О. Мороз, виступаючи на нараді, зазначив, що при розгляді проєкту державного бюджету на 1996 рік, Верховна Рада наполягатиме на збільшенні сум для капітального будівництва і на дошліщенні виділення для цієї мети державного кредиту. О. Мороз зазначив, що у державі «не-

(Закінчення на стор. 3)

Померла дружина амбасадора Фінляндії

Київ (Р.Р.). — Тут 23-го листопада дружина амбасадора Фінляндії в Україні О. год. 10-30 ввечора вийшла із будинку амбасадора і не повернулася. В суботу, 25-го листопада амбасадор повідомив міліцію, що його дружина зникла. Він розповів, що вона взяла з собою свою речі. Того ж дня її тіло знайшли в околиці міста. Експертиза встановила, що вона випила велику дозу заспокійливих ліків.

Тіло померлої відправлено на батьківщину.

Американці відмовилися від адоптованої дитини

Львів (Р.Р.). — Українська телевізійна повідомила, що Галицький районний суд під головуванням судді Ярослава Мамчера розпочав розгляд цивільної справи за скаргрою американської родини Б. про відмову від адоптованої дитини.

Адоптований ними хлопчик народився 1-го грудня 1993 року в одному з пологів будинків Львова, але мати від нього відмовилася. Уже через місяць його адоптувала і вивезла родина американських юристів.

Адвокат американців Даррел Нуріс пояснив, що його клієнти відмовилися від хлопчика з кількох причин, поперше, лікарі виявили, що в хлопчика немає половини мозку, подруге, після викриття в Україні порушень з адоп-

туванням дітей, родина постійно потерпала від нездорової уваги сторонніх осіб. Ця родина раніше адоптувала 10-річну українську дівчинку.

ЗАСНОВАНО НАГОРДУ ІМ. М. БАШКІРЦЕВОЇ

Полтава. — На честь відомого українського майстра Марії Башкірцевої та у зв'язку зі 135-ю річницю від дня її народження, що сповнилося 22-го листопада, для талановитих молодих художників засновано нагороду ім. М. Башкірцевої.

М. Башкірцева народилася на Полтавщині. Премію заснувала Чутівська державна адміністрація. Щороку найталановитіші місцеві художники отримуватимуть премію в сумі 2000 франків.

Вкрадено гроші, призначені для виборів

Київ. — Тут на вулиці Василенка у співголови 61-ої виборчої округи невідомо виліз з рук торбинку, у якій було 36 млн. карбованців, призначених для проведення виборчої кампанії.

Л. Кучма зустрівся з українцями Придністров'я

Київ. — Президент України Леонід Кучма прийняв делегацію Спілки українців Придністров'я на чолі з головою Олександром Бутим. Він запевнив гостей, що турбота про співвітчизників за межами України, до яких належить зокрема 600,000 етнічних українців Молдови, стає важливою складовою політики Кабінету Міністрів України. Попри фінансову скруту, Україна забезпечуватиме своїх земляків підтримкою, готуватиме вчителів для українських шкіл, дбаючи про інші культурні і освітні потреби. У політичній діяльності, сказав Л. Кучма, Україна виступає за територіальну цілісність республіки Молдова і готова виконувати посередницьку роль у розв'язці Придністровського конфлікту.

Українці хочуть відбудувати Боснію, а турки — Україну

Київ. — Поки турецькі будівельники за німецької гроші споживають в Україні будівельні матеріали, українські будівельники вже готуються за американські гроші відбудувати Боснію. Прем'єр-міністр України Євген Марчук заявив, що Україна належить до тих держав, котрі зазнали найбільших втрат у наслідок економічної кризи.

Представники Президента у парламенті розпочинає свою діяльність

Київ. — Депутат Верховної Ради України Віктор Мусіяк, назначений представником Президента у парламенті, вбачає своє головне завдання у створенні оптимальних умов для першочергового розгляду депутатами саме тих законів, котрі спрямовані на здійснення програми Уряду. Він повідомив також, що Леонід Кучма надав йому право контролювати документи, які надходять до Верховної Ради з Адміністрації Президента.

ЦИМІ ДНЯМИ у Білорусі відбулися повторні вибори до парламенту, оскільки на вибори у травні і червні майже ніхто не прийшов і їхні висліди проголошено недейсними. Результати повторних виборів ще не оприлюднені, але спостережці висловлюють щодо них неприємні скептицизми. Крім того, знову наважені президентом Олександром Лукашенком до «соціалістичної економіки», переживає глибокий занепад, злочинність і корупція досягли грандіозних масштабів. До цього додається й політична криза, оскільки виконавча влада постійно конфліктує зі законодавчою. Білоруський президент вважає, що Верховна рада республіки вже втратила свою легітимність, тому він так часто видає власні укази. Але багато з тих його указів Конституційний суд відкидає як протизаконні. Якщо й на цей раз не буде сформовано парламенту, то О. Лукашенко запровадить у Білорусі безпосереднє президентське правління.

Шановні Серкетири та Організатори УНС!

Членська кампанія 1995 року закінчується 22-го грудня. На цю акцію нових членів приймає Головна Канцелярія тільки до 22-го грудня 1995 року.

Докладіть своїх старань, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 22-го грудня 1995 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ХОЧУТЬ ОБМЕЖИТИ ІМІГРАЦІЮ

Вашингтон. — Сенатський підкомітет в питаннях імміграції п'ятьма голосами проти двох прийняв рішення про законопроект, згідно з яким кількість чужинців, які легально приїждять у ЗСА на постійне проживання, повинна бути значно обмежена.

Автор законопроекту Алан Сіммонс, сенатор-республіканець зі штату Вайомінг, сказав, що, на його думку, далі не можна відкладати з цим законом, бо до Америки приїжджає 804,416 іммігрантів, в тому числі відтківців і осіб, які попросили політичного азилу.

Палата Репрезентантів також повинна схвалити подібний проєкт. Проти пропозиції А. Сіммонса голосували сенатори-демократи Едвард Кеннеді з Массачусеттсу і Пол Саймон з штату Іллінойс. Третій член підкомітету, сенатор з Каліфорнії Денніс Файнштейн підтримав проєкт. Каліфорнія та Іллінойс вкладають у п'ятірку штатів, де є найбільше іммігрантів. В шосту п'ятірку також входять Нью-Йорк, Флорида і Техас.

Проект передбачає зменшення щорічної кількості легальних іммігрантів (не

В Україні

(З інформації УНІАР)

мільйонів санкцій ООН проти Югославії.

А тому Україна повинна отримати як своєрідну компенсацію від міжнародного співтовариства відповідні контракти на будівельні роботи в Боснії та Герцоговині.

«Саркофас» не такий небезпечний, як про нього кажуть

Київ. — Директор Чорнобильської атомної станції Сергій Парашин спростував твердження українського телебачення про те, що в основних конструкціях об'єкту «Укрита» знайдено близько 200 тріщин. Цю цифру напевно подано недавно в ООН під час обговорення там наслідків чорнобильської катастрофи та проблем їхнього обмеження. Об'єкт «Укрита», відомий серед населення більше як «саркофас», був збудований дев'ять років тому, а за словами С. Парашина, відповідала по висоті вимогам безпеки. Директор Чорнобильської АЕС нагадав також, що станція виробляє сьогодні понад 16 відсотків електроенергії, продукуюваної українськими атомними станціями, а тому, перш ніж її закрити, слід подати про рівнозначне джерело електроенергії.

Представники Президента у парламенті розпочинає свою діяльність

Київ. — Депутат Верховної Ради України Віктор Мусіяк, назначений представником Президента у парламенті, вбачає своє головне завдання у створенні оптимальних умов для першочергового розгляду депутатами саме тих законів, котрі спрямовані на здійснення програми Уряду. Він повідомив також, що Леонід Кучма надав йому право контролювати документи, які надходять до Верховної Ради з Адміністрації Президента.

Українці хочуть відбудувати Боснію, а турки — Україну

Київ. — Поки турецькі будівельники за німецької гроші споживають в Україні будівельні матеріали, українські будівельники вже готуються за американські гроші відбудувати Боснію. Прем'єр-міністр України Євген Марчук заявив, що Україна належить до тих держав, котрі зазнали найбільших втрат у наслідок економічної кризи.

Представники Президента у парламенті розпочинає свою діяльність

Київ. — Депутат Верховної Ради України Віктор Мусіяк, назначений представником Президента у парламенті, вбачає своє головне завдання у створенні оптимальних умов для першочергового розгляду депутатами саме тих законів, котрі спрямовані на здійснення програми Уряду. Він повідомив також, що Леонід Кучма надав йому право контролювати документи, які надходять до Верховної Ради з Адміністрації Президента.

В АМЕРИЦІ У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИКИ ПЕНТАГОНУ повідомили, що крім 20,000 американських воїнів, які від'їжджать у Боснію і мешкатимуть там в обгороджених шатрах, ще 17,000 американців буде розміщено у сусідніх з Боснією країнах. В їх числі — летуні для повітряної розвідки, сили морського базовання на літаконосцях, морські піхотинці для порятункових операцій, а також технічно-допоміжний персонал. Американські військові стануть складовою частиною міжнародних сил НАТО, які налічуватимуть понад 60,000 осіб. Їхнє останнє прибуття на місце операції стане можливим після призначеного на грудень підписання мирного договору між учасниками боснійського конфлікту.

ПЕРЕД ВІДЛІТОМ ДО ЄВРОПИ президент Білл Клінтон підписав закон, який скасовується запроваджені в 1974 році обмеження швидкості авт на дорогах. Межею було 55 миль на годину і це стосувалося всієї країни. Відтепер межу встановлюватимуть штетові уряди в залежності від конкретних умовов і довідків. Підписуючи даний закон, президент висловив побоювання, що безконтрольне підвищення швидкості може спричинити збільшення кількості нещасливих випадків на дорогах. Однак і права вето президент не застосував, бо точка скасування єдиної межі швидкості перебувала у спільному законодавчому пакеті з програмою реконструкції доріг. Штетові уряди запровадять нові межі швидкості відразу з 1-го грудня. Кензас, Невада і Вайомінг матимуть швидкість 75 миль на годину, Оклахома — 70 миль, а Монтана, наприклад, взагалі не має наміру обмежувати швидкості.

ЦИМІ ДНЯМИ у Білорусі відбулися повторні вибори до парламенту, оскільки на вибори у травні і червні майже ніхто не прийшов і їхні висліди проголошено недейсними. Результати повторних виборів ще не оприлюднені, але спостережці висловлюють щодо них неприємні скептицизми. Крім того, знову наважені президентом Олександром Лукашенком до «соціалістичної економіки», переживає глибокий занепад, злочинність і корупція досягли грандіозних масштабів. До цього додається й політична криза, оскільки виконавча влада постійно конфліктує зі законодавчою. Білоруський президент вважає, що Верховна рада республіки вже втратила свою легітимність, тому він так часто видає власні укази. Але багато з тих його указів Конституційний суд відкидає як протизаконні. Якщо й на цей раз не буде сформовано парламенту, то О. Лукашенко запровадить у Білорусі безпосереднє президентське правління.

Шановні Серкетири та Організатори УНС!

Членська кампанія 1995 року закінчується 22-го грудня. На цю акцію нових членів приймає Головна Канцелярія тільки до 22-го грудня 1995 року.

Докладіть своїх старань, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 22-го грудня 1995 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

У 80-річчя закінчення горезвісної першої операції інтервенції, «ворожих чужинців» в Канаді (1914-20 роки) Українсько-Канадський Дослідно-Документальний Центр (УКДДЦ) у Торонто завершив підготовку історично-інформаційної виставки про тисячі українців-канадців, які внаслідок цієї акції. Виставку, яка подорожуватиме по різних осередках Онтаріо, офіційно відкрито в Торонто у четвер, 28-го вересня 1995 р. у приміщеннях Метро Голл.

Відвідувачі цієї унікальної і ревіляційної виставки мають змогу побачити багато документів, фотографій, речі і тривимірні макети-моделі, які описують розвиток тогочасних подій та показують умови життя інтернованих і їхніх сторожів у цих концентраційних таборах. Документальний відомостями, «Свобода мала цін» доповнює історичний образ цієї доведана, «білої плями» в історії Канади.

Фільм «Свобода мала цін» є продукцією студії Ля Мезон де Монтаж Луговий у співпраці з Крайовою фільмовою радою та при співпраці УКДДЦ.

Господином відкриття виставки у Торонто була Світлана Медвідська, член дирекції УКДДЦ і неволити керівник та координатор проєкту виставки. У своєму вступному слові С. Медвідська сказала, що метою виставки є поглибити знання історичного мінусу Канади серед канадців, щоб «більше не повторилися в майбутньому помилки минулого». При тому вона пригала, що в самому Онтаріо були три таких табори інтервенції, а саме в Калікуейсін, Форт Генрі у Кінгстоні і Петавага, і перелічені центри в Ніагара Фоллс, Су Стейнт Марі та у Стеллі бараках у Торонто. С. Медвідська зложила подяку історикам і відмітила таких як Десмонд Мортон, Петро Мельницький, Богдан Кордан, Орест Мартинюк, Любомир Лу-

„Розв'язка колючим дотом“

(Україні і перша канадська операція інтервенції)

С. Медвідська (посередній) зі студентами УСКЛЮбу Торонтоського університету

чок і Доналд Ейвери. Вона поділилася фільмовою продукцією Юрени Луговий, тим, що пережили інтервенцію і усім в українській і канадській спільноті, які розкрили нам мало відомі сторінки історії Канади.

Голова УКДДЦ проф. Василь Янішевський, поклавши С. Медвідській за її відданість цьому проєктові, розказав про дослідно-архівну діяльність УКДДЦ у ділянці сучасної історії українського народу і діячості, у чому історія українців-канадців посідає особливе місце.

Член Дирекції УКДДЦ проф. Всеволод Ісай у своєму слові подав у стислій формі історичні факти, пов'язані з акцією інтервенції. У роках 1914-20 було інтер-

новано 8,579 чоловіків, 81 жінка і 156 дітей, з них 3,138 осіб були склясифіковані як «воєнопонелені», а решта 5,441 особа були занесені до каталогу «цивільних». Більш 5,000 інтернованих були українського роду. 107 в'язнів загинуло в таборах. Конфісковано майно інтернованих, як і їхній мізерний заробіток за працю в таборах, ніколи не був повернений канадським урядом ан у зв'язанні, ані їхнім нащадкам. Понад 80,000 осіб, більшість з них українців, то, що вони походили з Австро-Угорської імперії, були зареєстровані канадськими властями як «ворожі чужинці». Ті з них, що не були інтерновані мусили згодуватися на регулярну пошлію. На закінчення, проф. В. Ісай сказав, що «велич

наші міряться не лиш досягненнями її провідників і громадян. Вона мірється теж готовістю визнати помилки минулого і її зусилля запевнити, що такі злі вчинки не повторяться».

Відтак С. Медвідська відмітила глибокі повахи розуміння однієї з останніх ще живучих коліс інтервенції українців Марії Манько Гаскет. У своєму листі до канадського парламенту вона писала: «Це, що нам зрозуміло, було злом. А тому, що ніхто не потрапився пам'ятати або доводитися про це злом, що вчинили над нами, воно було вчинене знову і знову над іншими...»

Зі словом привітання виступила кураторка виставки Богдана Горіх Цмоць. Вона відмітила цілковиті менту у продукції виставки. Її фірма в спілці із партнером Жакком Ресеттом, Теорема стратегія Божак в Оттаві, була заангажована УКДДЦ для фахового оформлення виставки. Виставку офіційно відкрито перерізанням блакитно-жовтої стрічки. У цьому церемоніалі взяли участь Владика УГКЦ Канади Іларіо Борейський, Владика УПЦ Канади Юрій Калішук, голова КУК - Торонто Марія Шкамбара, голова УКДДЦ проф. В. Яні-

шевський, представники української, китайської, японської і італійської громад. При цьому офіційною відкриття виставки господаря ввечора С. Медвідська попросила присутніх застанувитися над синьо-жовтими кольорами стрічки, які так дорогі українцям: «Синій — це колір правди, а жовтий — це колір надії... А значить правду, є надія, що навмисно з минулого, щоб не повторити чергову «Розв'язку колючим дотом».

З приняттям виступили: радник Метрополітального Торонто Олівія Чов, голова торонтоського відділу КУК Марія Шкамбара. На відкритті були представники різних канадських професійних установ.

Після п'ятиденного показу в Торонто в Метро Голл виставка переїхала до музею в Пері-Савід, де буде експонуватися до грудня н.р.

У літі 1996 року виставка показуватиметься у Форт Генрі, Кінгстон, де був один із таборів інтервенції. Майбутні плани УКДДЦ включають наукову конференцію-симпозіум у Торонто з метою дальшого поширення знання про акцію інтервенції українців 1914-20 років у Канаді.

УКДДЦ, Торонто

Будівельники...

(Закінчення зі стор. 1)

має навіть напад на стабільність в економіці, напад, криза поглиблюється». Однією з причин він вважає відсутність структурної підтримки економіки. Отож, сказав голова парламенту, це має стати основним завданням Президента, Уряду і парламенту, головним пріоритетом у використанні закордонних кредитів.

Прем'єр-міністр С. Марчук повідомив, що Уряд дозволить Міністерству Фінансів перевірити можливість списання боргів будівельних підприємств для частинного поповнення їхніх обігових грошей.

За словами С. Марчука, капітальні вкладення у будівельну індустрію у 1995 році були на чверть нижчі-

ми, ніж у минулому році. У проєкті державного бюджету на 1996 рік передбачено спрямувати на капітальне будівництво 150 трильйонів карбованців, що становить 2.1 відсоток внутрішнього валового продукту. З цієї суми 70 відс. передбачається вкласти в об'єкти нафто-енергетичного комплексу, сільського господарства, медико-біологічного промисловості, підприємств з виробництва споживчих товарів. Будуть запроваджені об'єкти на спорудженнях об'єктів. Крім того, українські будівельники матимуть нагоду працювати на спорудженні об'єктів у Лівані, Єгипті, Туркменістані.

З'їзд вирішив створити Спільну Будівельну Україну та ухвалив резолюцію із закликом до урядових установ затвердити пакет нормативних актів з проблем будівництва.

Б. Кожин...

(Закінчення зі стор. 1)

нута в якусь нову Чечню чи Таджикистан. Подруги, ми будемо змушені узгоджувати наші закони не з перемогою Європою, а з СНД. Потретьє, ми отримали на свою шкуру величезний бюрократичний апарат. Фонди на його утримання підуть з нашого бюджету, тобто будуть відібрані у ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, про інтереси яких так нібито піклується лів. По четверте, МПА СНД зможе представити Україну в світі і укладати антитерористичні угоди, не питаючи навіть нашої згоди. Розціни народним депутатам аналітичні матеріали переконливо доводять, що приєднання до МПА СНД є прямою загрозою на-

ціональним інтересам України і суперечать нашому законодавству. Проти угоди рішуче виступили міністри Геннадій Удовенко, Сергій Головатий і Сергій Осики, які розбираються в своїх профільних питаннях, а також експерти багатьох поважних наукових інституцій. Застеріг ВР від такого кроку і Президент України Л. Кучма.

Кореспондент: Що ви пропонуєте?

Кожин: Поперше, питання про приєднання до МПА зняти з порядку денного і нікуди від нього не повертатися. По друге, займатися розглядом законів, які мають внести Україну з кризою до доброту, а не затвердити назад до імперії. Потретьє, налагоджувати двосторонні добрі стосунки з Росією в усіх галузях на рівноправній базі.

Повернення на батьківщину славних

дочок України

Вже четвертий сезон проводить Центральна Освітня Бібліотека та Будинок Читача (Будинок Центральної Ради) в Києві цикл літературно-музичних вечорів п. з. «Визначні жінки України» автор і ведучий яких відомий український літературознавець професор, лауреат державної нагороди України ім. Т. Г. Шевченка Федір Погребенник.

В циклі цих вечорів киянам відкривалися імена славетних жінок-українок, які тогочасною системою були занесені з теренів української історії та культури. Сяг поетеси: Н. Лівницької, Холодної, О. Лятуринської, Г. Мазуренко, письменниці Д. Гуменюк, педагога С. Русової, співачки і перекладача М. Лопатинської, хоружного Українського Січового Стрілецького О. Степанів та багатьох інших. Розкривали тім, кому не байдуже історичне минуле України, не байдуже дітям тих, хто в наші дні часи гордо проісся імення «українець».

У вечорах беруть участь, до речі безплатно, актори київських театрів: Г. Яблонська, С. Ватаманюк, бандуристка Г. Менкуш та її

учениці, С. Воробйова та інші, актори-аматори, хороні колективи Будинку Читача, відомі письменники, літературознавці, громадські діячі України, так і диспоси: О. Зіквич, М. Таранаска, М. Богачевська-Хом'як, М. Влад, С. Майданська та інші.

До кожного вечора влаштовується книжкова виставка про ту чи іншу особу з фондів Центральної Освітньої Бібліотеки та архіву Ф. Погребенника.

Теплу, надзвичайно пульсуючу атмосферу вечорів завжди створює їх ведучий своїм шанобливим словом про жінок, глибоким знанням їх життя і творчості. 26-го листопада н.р. відбудеться перший у четвертому сезоні вечір з циклу «Визначні жінки України», присвячений 130-річчю з дня народження Софії Морачевської-Окуневської (1865-1926).

С. Окуневська — перша лікарка-українка з Галичини, доктор медицини, авторка праць з медицини і народознавства, громадсько-культурна діячка. Дочка священика, який втративши молодого дружина, зрікся священського сану і став повитим лікарем у місті Сторожниці Чернівецької області, зробила неможливе на той час можлигим. У другій половині XIX століття в Австро-Угорській імперії жінки не могли здобути вищу медичну освіту. А Софія її здобула. Понад жінка і відкрита душою діячка була наділена Богом не тільки красою, а й талантом, викликаючи шире захоплення усіх, хто її знав. Серед її друзів були: О. Кобилянська, Н. Кобилянська, В. Стефанік. І саме С. Окуневська, відчувши талант Ольги Кобилянської, схилила писати її українського мовою.

В. Стефанік в своїй автобіографічній новелі «Серце», після вдячних слів авторки про матір, батька, сестер, І. Франка, Лесю Українку, писав: «Софія Морачевська-пані, що навчила мене любити Русів і правду в собі...». Ця час заперу у виконавці акторів Г. Яблонської та С. Воробйова звучали листи В. Стефаніка і С. Окуневської, які відтворили слухачам велику ніжність і любов цих людей один до одного.

Київ

У ДЕСЯТУ НЕВИМОВОМУ БОЛЮЧУ

річнію смерті нашої найдорожчої і ніколи незабутньої ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

лді шул

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в таких церквах:

в п'ятницю, 8-го грудня 1995 р. в церкві св. Юра в Нью Йорку, о год. 7-й ранку: в церкві Пресвятої Богородиці в Норт Порті, Фла.;

соброті Вознесіння Христового в Дрогобичі, Україна;

в храмі Пречистої Діви Марії в Люрді, Франція. Для шанування її пам'яті складає 100 дол. на храм Пречистої Богородиці в Норт Порті, Фла., 100 дол. на собор Вознесіння Христового в Дрогобичі, Україна, 100 дол. на ступі в семінарії св. Василія, Stamford, Conn.

Мама Віра, Сестра Оксана з мужем Володимиром, брат Ярослав з дружиною мгр Мартою

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ в НЬО ЙОРКУ

діячність зі своїм членом сумною вістію, що дня 16-го листопада 1995 р. по довгий та тяжкий недугі упокоївся в Бозі довголітній член клубу

бл. п.

МИХАЙЛО ЛЕВ

проживши 74 роки трудоволюбивого життя

ПАНАХИДА за упокій душі покійного була відправлена в похоронному заведенні П. Яремів 19-го листопада з.р. ПОХОРОН — 20-го листопада з церкви св. Юра на центар св. Андрія в С. Банди Бруку, Н. Дж.

Залиши у глибокому смутку:

дружина — МАРІЮ
сина — д-ра МІРОНА з родиною
дочку — АННУ з родиною
та близьку і дальшу родину в Україні.

Вічна йому пам'ять!

Горем прибитій родині вислови найщирішого співчуття складає

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО КЛУБУ в НЬО ЙОРКУ

В глибокому смутку повідомляю родину, приятелів і знайомих, що 28-го листопада після короткої і важкої недуги на 87-му році життя упокоївся мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

БОГДАН МИРОСЛАВ БОЯРСЬКИЙ

колишній учитель гімназії в Чорткові та Коломиї.

ПОХОРОНИ відправи відбудуться 2-го грудня з української католицької церкви в Лен Спей, Н. Й., на центар св. Андрія в С. Банди Бруку, Н. Дж.

Горем прибитій родині вислови найщирішого співчуття складає

дружина — ІЗІДОРА МАЛОЦЬКА-БОЯРСЬКА
сестринок — БОГДАН ОЛІЙНИК у Львові
сестринок — МАРТА ПОЛІЯНКА з родиною
кузини — МЕЛАНІЯ КРИВОКУЛЬСЬКА
— МАРІЯ МАЦЬКЕВИЧ з родиною

родина в Україні та Америці.

У глибокому смутку повідомляємо друзів і знайомих, що 23-го листопада 1995 р. відійшов у вічність, проживши 95 років

бл. п.

ОЛЕКСАНДЕР СЕММО

адміністративний сотник
Армії Української Народної Республіки
і автор двох книжок: «Хроніка і... Скористі».

ПОХОРОНИ 27-го листопада 1995 р. побіч своїх дружини на центарі Sunset Memorial Park у Філадельфії, Па. Вічна йому пам'ять і слава!

НАДІЯ СТАНКЕВИЧ

Ділимось сумною вістію з родиною, приятелями і знайомих, що 23-го листопада 1995 р. після довгої недуги упокоївся в Бозі на 81-му році життя

бл. п.

редактор

ПЕТРО РОГАТИНСЬКИЙ

Залиши у глибокому смутку:

дружину — ОЛЬГУ
дочку — ТЕТЬЯНУ з мужем БОРИСОМ КАРПЕНКОМ
— ХРИСТИНУ
— МАРТУ
внука — АНДРІЯ
— ОЛЕГА

та близьку і дальшу родину в Канаді та Україні.

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю 24-го листопада в похоронному заведенні Мандзюка в місті Воррен, Мінн.

ПОХОРОН відбувся в суботу 25-го листопада в українській католицькій церкві св. Йосафата в місті Воррен, а відтак на центар св. Могил в місті Савтфілд.

Вічна йому пам'ять!

Ділимось сумною вістію, що в четвер 30-го листопада 1995 р. на 68-му році життя відійшов у вічність

бл. п.

ОЛЕКСА ХАРУК

Залиши у глибокому смутку:

брата — ВАСИЛЯ з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ
сина — ІГОРЯ з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ХРИСТИНОЮ та ВІКТОРІЄЮ
доньку — ОКСАНУ з мужем ТЕОДОРОМ та близьку і дальшу родину в 3С А, Україні та Німеччині.

Відвідини померлого у неділю 3-го грудня від год. 5-ої до 9-ої ввч. у похоронному заведенні П. Яремів при 7-м Схід вул. в Нью Йорку.

ПАНАХИДА — о год. 7-й ввч. в цьому ж заведенні. ПОХОРОН — в понеділок 4-го грудня 1995 р. о год. 11:30 ранку з церкви св. Юра в Нью Йорку на центар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Замість квітів на свічку могли поділити просимо складати пожертви на Товариство Допомоги Сиротам Orphans Aid Society.

Дати сім'ї надіслати на адресу: "Self Reliance", Account №177-85-00, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003.

Вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що в понеділок 6-го листопада 1995 р. у Дітроїті упокоївся в Бозі на 52-му році життя

бл. п.

ВОЛОДИМИР ІВАН (ДУСЬКО) ГРУШКЕВИЧ

ПОХОРОН відбувся 9-го листопада 1995 р. з церкви Непорочного Зачаття на центарі Mount Olivet в Дітроїті.

Залиши в смутку і горю:

дружина — ВІКТОРІЯ
син — ТИМОТІЙ
брат — ЯРОСЛАВ з дружиною МАРТЮ, синами СТЕФАНІОМ, АНДРІОМ і ДЕМ'ЯНОМ
сестра — БОГДАННА АНДРУШКІВ з мужем ЛЮБОМИРОМ і донькою РОМОЮ КОСИК з родиною
стрижко — МИКОЛА з дружиною МАРІЄЮ
стрижчий брат — АНДРІЙ з дружиною ХРИСТОЮ
тесті — БОГДАН і ОЛЬГА ГАХОВСЬКІ з родиною.

Вічна йому пам'ять!

УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛА в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
240 Hope Ave, Passaic, N.J.
запрошує на
НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ
31-го грудня 1995 р. о год. 9-тій веч.
оркестра "БУРПАКИ"
* вступ \$40 включає подарунок та напиться *
\$20 без подаруку
* РЕЗЕРВАЦІЯ СТОЛІВ: (201) 473-3379

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
БІЛЬШОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВЕ НА ВАШУ
ВОБІВНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free Freely
Foundation, Inc.
P.O. Box 1028
New York, NY 10276

ДЕНТИСТ
д-р ОЛЕГ ВАЗОВСЬКИЙ
Найновіші методи лікування
зубів і ясен, всі способи очу-
сачного протезування. Модер-
ний офіс, помірковані ціни, при-
ємні атмосфера. Адреса:
200 сфд, 15 вул., Нью Йорк
(Мік 2-ої 3-ою авеню).
Тел.: (212) 260-1263
Примітка:
у вівторок, четвер і суботу.

АДВОКАТСЬКЕ БЮРО
ХРИСТИНИ КОШУЛІ
Генеральна практика
* Іміграція;
* корпоративні питання;
* заповіти.
(Широкий досвід в Східній
Європі, латвизі слов'янських
мови).
47 Halstead Ave., Suite 201
Harrison, NY 10528
тел. (914) 835-1882
факс (914) 835-1629

Під патронатом
ОСЕРЕДКУ ПРАЦІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім.
ШЕВЧЕНКА у Філадельфії
43-й відділ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
та
УКРАЇНСЬКИЙ ОСВІТНО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР
мають шану запросити вас на
ВЕЧІР для ВІДЗНАЧЕННЯ 60-ліття
проф. ЛЕОНІДА РУДНИЦЬКОГО
в суботу 16-го грудня 1995 року
год. 6:00 — коктейль, год. 7:00 — вечеря
у великій залі
Українського Освітньо-Культурного Центру
700 Cedar Road, Jenkintown, PA
В програмі:
Відкриття — д-р Альберта Кіпа
Вшанування Ювілята, мистецька програма.
Веде програмою Христина Кульчицька
Вступ 30 доларів

Закарпатський письменник І. Чендей на відвідинах в Америці

В грудні ц.р. на запрошення Комісії зі зв'язку з інформації закарпатських українців у діаспорі відвідав українську громаду відомий закарпатський письменник Іван Чендей з Ужгороду.

І. Чендей народився 20-го травня 1922 року в с. Дубове на Закарпатті. Ще як гімназист в Хусті почав писати оповідання, як багато інших закарпатців, російською мовою. Але в 1945 році, як і деякі інші його колеги, прийняв українську орієнтацію і продовжував писати українською літературною мовою, працював у пресі та став провідним літератором краю. В 1952 році закінчив Ужгородський Університет, а в 1960-их рр. став головою обласної Спілки Письменників України. Він написав цілий ряд оповідань, повістей та є співавтором кінострічки "Тині забутих предків".

Серед його повістей найбільш відомі "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші. Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші. Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші.

Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші. Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші. Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші.

Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші. Збірник оповідань "Птахи полишають гнізда" (1965), "Лерен чисті" (1958), "Іван" та інші.

ДОБРЕ РОЗВИЗЕНА ДЕНТИСТИЧНА ПРАКТИКА
приміє партнера за домовленям
Вдень тел.: (201) 762-3100 • Вечором тел.: (201) 731-1050
Мейлплад, Н. Дж.

Чи Ви знаєте, що УНСОюз уділяє своїм членам:

- ◆ Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купню власного дому
- ◆ На 1-3 родинні дом, де живе власник
- ◆ По доступним відсотках

Або, може Ви думаєте перепрофесіоналізувати існуючу позичку.
Щоб довідатися більше про гіпотечні позички просимо Вас телефонувати на число:
(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)

Святослав Караванський СЕКРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Популярна розповідь про самобутні риси української мови, великому мірою знівельовані під дією асиміляторських заходів. Автор розглядає усі сфери "мовного господарства", зачеплені ерозією: ортопедію, лексику, словотвір, правопис і часткову граматiku. Описано мовні застосування для упередження українського слова. Наведено порадки, як долати дискримінаційний спадщина минулого. Велику увагу приділено невикористанню можливостей українського словотвору. Додано словничок репресованої та безпідставно забороненої української лексики.

Ціна 15 дол. + 2 дол. за пересилку.
Мешканці Нью Джерсі просимо додати 6% податку.
SVOBODA BOOKSTORE
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302

OKSANA INTERNATIONAL TRADE, INC.

1111 East Elizabeth Ave,
Linden, NJ, 07036
Tel.: (908) 925-0717 Fax: (908) 925-3724
For Package Pick Up Call: 1-800-9 OKSANA, Call for brochures and UPS labels

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ, РОСІЮ, БІЛОРУСІЮ, СЛОВАЧИНУ	
КОРАБЛЕМ	АПАКОМ
min. 10 lbs	min. 10 lbs
1 тижня	2 тижня
2 тижня	3 тижня
3 тижня	4 тижня
4 тижня	5 тижня
5 тижня	6 тижня
6 тижня	7 тижня
7 тижня	8 тижня
8 тижня	9 тижня
9 тижня	10 тижня
10 тижня	11 тижня
11 тижня	12 тижня
12 тижня	13 тижня
13 тижня	14 тижня
14 тижня	15 тижня
15 тижня	16 тижня
16 тижня	17 тижня
17 тижня	18 тижня
18 тижня	19 тижня
19 тижня	20 тижня
20 тижня	21 тижня
21 тижня	22 тижня
22 тижня	23 тижня
23 тижня	24 тижня
24 тижня	25 тижня
25 тижня	26 тижня
26 тижня	27 тижня
27 тижня	28 тижня
28 тижня	29 тижня
29 тижня	30 тижня
30 тижня	31 тижня
31 тижня	32 тижня
32 тижня	33 тижня
33 тижня	34 тижня
34 тижня	35 тижня
35 тижня	36 тижня
36 тижня	37 тижня
37 тижня	38 тижня
38 тижня	39 тижня
39 тижня	40 тижня
40 тижня	41 тижня
41 тижня	42 тижня
42 тижня	43 тижня
43 тижня	44 тижня
44 тижня	45 тижня
45 тижня	46 тижня
46 тижня	47 тижня
47 тижня	48 тижня
48 тижня	49 тижня
49 тижня	50 тижня
50 тижня	51 тижня
51 тижня	52 тижня
52 тижня	53 тижня
53 тижня	54 тижня
54 тижня	55 тижня
55 тижня	56 тижня
56 тижня	57 тижня
57 тижня	58 тижня
58 тижня	59 тижня
59 тижня	60 тижня
60 тижня	61 тижня
61 тижня	62 тижня
62 тижня	63 тижня
63 тижня	64 тижня
64 тижня	65 тижня
65 тижня	66 тижня
66 тижня	67 тижня
67 тижня	68 тижня
68 тижня	69 тижня
69 тижня	70 тижня
70 тижня	71 тижня
71 тижня	72 тижня
72 тижня	73 тижня
73 тижня	74 тижня
74 тижня	75 тижня
75 тижня	76 тижня
76 тижня	77 тижня
77 тижня	78 тижня
78 тижня	79 тижня
79 тижня	80 тижня
80 тижня	81 тижня
81 тижня	82 тижня
82 тижня	83 тижня
83 тижня	84 тижня
84 тижня	85 тижня
85 тижня	86 тижня
86 тижня	87 тижня
87 тижня	88 тижня
88 тижня	89 тижня
89 тижня	90 тижня
90 тижня	91 тижня
91 тижня	92 тижня
92 тижня	93 тижня
93 тижня	94 тижня
94 тижня	95 тижня
95 тижня	96 тижня
96 тижня	97 тижня
97 тижня	98 тижня
98 тижня	99 тижня
99 тижня	100 тижня

Д. Табачник в Єйльському університеті

(Ню Йорк, І. Т.). — Використовуючи нагоду прибуття до ЗСА, разом із Президентом Леонідом Кучменком, на відвідини 50-ї річниці Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку, Д-р Дмитро Табачник виступив доповіддю в Єйльському університеті на тему "Види України після п'яти років самостійності".

Завдяки міжбанківській фундації родини д-ра Григорія Чопівського пошпоро українські студії в це одному престижному університеті Америки.

З початком року, на відкритті програми студій 25-26-го січня почесним гостем був перший Президент України Леонід Кравчук, як також у рамках цієї програми дня 7-го квітня відбулася конференція на тему "Питання безпеки в новій Україні", з участю представників України до Об'єднаних Націй Анастасія Зленка.

Модератором зустрічі в д-ром Д. Табачником був проф. Майкл Голквіст, голова програми українських студій. Від української громади гостя прийняв проф. Іван Телюк.

Доповідач підкреслює, що хоч Україна є членом-засновником ООН, проте щойно тепер, від свого проголошення незалежності виступає як своєю окремою політикою, та мимовільно великих труднощів, без достатніх ресурсів, поступово здобуває собі місце визначеної держави, а що найголовніше — в першу чергу, яка позбавлена ядерної зброї і здобула собі тим підтримку ЗСА.

Основою проблемою для України є економіка, перехід від ринкової економіки до ринкової політичної системи (як тепер немає нової конституції), наладження відносин з Росією, та ряд інших проблем, притаманних молодій державі. Наприклад, домагання світової опії за-

крити Чорнобильську атомну станцію. Україна сама цього зобов'язана не може без відповідних фондів та через брак нових джерел енергії. Зрештою, Україна не будувала Чорнобильську станцію. Без допомоги західних держав, зокрема, "Великої Британії", Україна неспроможна сама закрити станцію.

Після доповіді прозвучав ряд запитань від присутніх, зокрема про те, як так зване корупційне урядове концепції економічних реформ не виходить від ринкової системи, а також про стан збройних сил України, про її участь в СНД, про територіальні ревізії границь, спеціально з Румунією.

Д. Табачник на всі питання дав вичерпні відповіді. Ми прийняли концепцію економіки України, сказав він, яка опирається на державну власність, і її ключовим завданням є підвищення керованості державних підприємств. Водночас система розглядається як "переходова" до ринкової. В час проголошення незалежності Україна мала на своїй території понад один мільйон військ (1,2 млн.), яке тепер скорочується до 250,000, а з підвищенням його технічної якості. Д. Табачник відмітив, що Україна є асоційованим членом СНД і в подальшому старатиметься розвивати співпрацю із західним світом. У рамках СНД підписано вже приблизно 400 різних договорів, які виконуються без доско-

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Відносно територіальних ревізій границь, то Уряд України стоїть на принципі їх непорушності. Україна вже підписала договір про недоторканість кордонів із Польщею, Словаччиною і Молдовою, а з Румунією ведуться переговори, які, правдоподібно, теж завершаться підписанням договору.

Регіональна конференція Шкіл Українознавства

Четверта регіональна конференція Шкіл Українознавства Чикаго, Дрогоуту, Кілівуду відбулася у Чикаго 14-го жовтня 1995 року. Вона дала змогу зацікавленим учителям, обмінюючись досвідом і знайти спільну розв'язку різних шкільних проблем.

Цього року вже вдруге наша школа гостила на конференції. На жаль, учителів з Дрогоуту не могли прийти, а також наш інспектор був перешкоджений, а д-р Євген Федоренко перебував в Україні. При участі 30-ти представників Шкіл Українознавства Чикаго і Кілівуду почалася конференція (усі Школи Українознавства Чикаго були запрошені на цю конференцію). Після рестарту під час перерук всі учасники мали записати свої питання до голови Управління "Рідної Школи" д-р Зенона Форчука, який привітав присутніх і побажав успіху в конференції.

Директор "Рідної Школи" м-р Надія-Людімила Хойнацька офіційно відкрила конференцію, привітавши присутніх, і коротко розповіла про нашу школу, її активність і учасників, а тоді попросила присутніх директорів шкіл розповісти про їхні школи. Виступили Одарка А. Юркіс з Палатини, Чикаго, Настя Раєн із школи с. Йосифа, Чикаго, О. Остапенко зі школи с. Андрія, Блумінгдейл, і Петро Твардовський з Кілівуду. Цікаво було почути про їхню працю.

Перейшовши до другої кімнати, де відбувалися доповіді і дискусії, учасники поділилися на дві групи. Першою групою провідати Христа Таран. До цієї групи увійшли учасники з дошки до 4-ої класу. Доповідала Наталя Сидор, наша колишня абітурієнтка, а тепер учителька, жінка, мачи двох дітей. Вона читала 1-шу класу, багато допоміжного матеріалу черпає з американських підручників, і тим самим учням різноманітність, викликаючи зацікавленість. Вправа, усі учасники могли б це саме робити, але це вимагало від учителя багато праці і справжнього зацікавлення навчанням, а Наталка це робила з охотою! Тема її доповіді — "Як зацікавити учня до позитивного сприйняття навчання". То ж не двоє, що всі учасники були захоплені її доповіддю, і зацікавлені були дискусією.

Другою групою провідати м-р Надія Л. Хойнацька. Тут були учасники від 5-го до 11-го класу. Першою доповіді давала Катерина Немира з Кілівуду, на тему: "Особливості викладання української мови з огляду на вік та підготовку учня". Доповідала вона цікаво та інформативно, бо тут грав роль індивідуальний підхід до кожного учня. Відчувалося, що доповідач ка любить свій предмет і любить вчити, бо вкладає багато праці і зусиль в освітлення позитивних результатів. Таких учасників нам треба! Дискусія була дуже цікавою, присутні із захопленням сприйняли її методи навчання. Другою доповіді-завданням про навчання української мови була Олена Кавчак, із "Рідної Школи" в Чикаго. Розповідала свої спостереження, як учні сприймають і цікавляться мовою, а також, як батьки цікавляться наукою дітей. Також на цю тему були дискусії. Тоді гості з Кілівуду Петро Твардовський доповідала на тему "Періодизація історії України в процесі вивчення предмету". Доповідала актуальною у навчанні, бо допомагає учителям і улегшує учнів засвоєння матеріалу.

Після доповідей обидвох груп учасники зібралися разом, щоб ще продискутувати деякі зауваги, але дішли до одного висновку, що такі дітячкі конференції є дуже потрібними і позитивними. Вони не тільки дають змогу зустрі-

тисся, зацікавити і обмінятися своїм досвідом, але й евалювати свою школу, підготувати рівень навчання, та застосувати різні методи в школі для успішного навчання. Школа Українознавства відіграє роль від інших шкіл до яких приходять, тому учитель мусить бути дуже добре підготованим до навчання свого предмету, любити вчити свій предмет, любити мову, а найголовніше — знати ціль Школи Українознавства, адже це — наше майбутнє, це є наша українська молодь, яка виховується далеко від Батьківщини своїм предків, якої вони ніколи не бачили. Це вже є третє, чотири п'ять поколінь, народжене тут, в Америці, часто це є містичні пошуки, то ж треба їх розуміти, що вони відносять свій сенс на навчання, тоді, коли їх товариші мають вільний день від науки, а також — це вже їх "друга мова". Треба вихити розбудити в них любов до України і не вимагати від них того, що вони мали її самі почувати, які мають діти, народжені і виховані серед українського суспільства в Україні. Треба старатися, щоб вони самі зрозуміли і відчули це почуття гордості і приналежності до коріння своїх предків. Це завдання не є легким, тут головну роль грає діти і хатня атмосфера, церква, молодіжні організації і школа.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

М-р Надія-Людімила Хойнацька директор "Рідної Школи" у 1995/96 році.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій кімнаті, директор "Рідної Школи" в Чикаго подякувала усім за участь у конференції, за доповіді, а Управлінню "Рідної Школи" — за позитивне ставлення і фінансування конференції. Після довгого дня навчання і роздумів над успішним проведенням нашим учням українознавства і українолюбства присутні розійшлися.

Після сьомої вечери, яка відбулася в другій